

Eerik Rusava, toimittaja:

Peruskoulun opetusmateriaalit herättävät aika ajoin keskustelua sosiaalisessa mediassa. Viimeisimpänä kohun keskiöön nousivat ympäristöopin ja elämänskatsomustiedon oppikirjoissa esitetyt väitteet sukupuolten määrästä. Somessa kohistiin, mutta osuuko kritiikki opetussisällöistä oikeaan paikkaan? Opetushallitus tekee opetussuunnitelman, mutta kuka valitsee opetusmateriaalin, opetushallituksen, opetusneuvos Riia Palmqvist?

Riia Palmqvist:

Meillä on opettajille edelleen tällainen pedagoginen vapaus, siinä että me on asetettu sisällöt ja tavoitteet siellä opetussuunnitelmassa, mutta sitä ei ole millään tavalla rajattu, miten se toiminta tosiaan siellä kouluissa tapahtuu. Meillä on kustantajat tekee materiaalit ja opettajat sitten ja opetuksen järjestäjät saavat valita ne materiaalit mitä käyttävät.

Toimittaja:

Kustantajat siis tuovat markkinoille opetusmateriaalia ja valinta niiden käytöstä tehdään kouluissa. Rehtori Mika Luukkanen luottaa alaisiinsa:

Mika Luukkanen:

Meillä Wivi Lönnin koulussa valitaan oppikirjoja lähinnä sillä perusteella, miten opettajat kokee erilaiset oppimateriaalit hyvänä. Eli tota on nähty hyväksi, että opettajilla on iso vaikutusvalta siihen, että mitä opetusmateriaalia haluavat käyttävää

Toimittaja:

Vaikka yksittäisellä opettajalla onkin paljon sanavaltaa suhteessa käyttämäänsä opetusmateriaaliin, kyse on kuitenkin yhteistyöstä:

Mika Luukkanen:

Usein kuitenkin tehdään niin, että tietyillä luokka-asteilla käytetään samoja oppikirjasarjoja oppimateriaalisarjoja samalla luokkatasolla, jotta voidaan hyödyntää erilaisia lukujärjestykseen liittyviä ratkaisuja ja joustavia ryhmittelyjä.

Toimittaja:

Valinnat käytettävistä oppikirjoista tehdään kouluissa. Kustantajat käytännössä kilpailevat opettajien luottamuksesta. Opetusneuvos Riia Palmqvistin mukaan esimerkiksi opetushallitus tai mikään muukaan taho ei tarkasta yksittäisten oppikirjojen sisältöä. Miten oppikirjavalintaa tekevät voivat vakuuttua tarjolla olevien oppikirjojen pätevydestä, Riia Palmqvist?

Riia Palmqvist:

Mielestäni Suomessa on erinomaiset kustantajat ja se omavalvonta tapahtuu siinä jo prosessissa, että ei kannata tehdä sellaista materiaalia, joka ei olisi vaikkapa opetussuunnitelmaa tukevaa, koska sitä ei välttämättä sitten ostettaisi. Kyllä on myös valveutuneita opettajia, jotka tietää minkälaista sen materiaalin pitää olla.

Toimittaja:

Mikäli opetusmateriaali kuitenkin herättää kysymyksiä, huolia kuunnellaan myös muuallakin kuin sosiaalisen median alustoilla.

Riia Palmqvist:

Jos haluaa vaikkapa viranomaisen toiminnasta, koulun rehtorin tai opettajan toiminnasta, jotain palautetta antaa niin se ensisijaisesti kannattaa tietysti antaa sinne koululle tai sitten sen koulun opetuksen järjestäjälle, joka on se kunta tai kaupunki tai muu taho. Ja sitten on myöskin toi aluehallintovirasto, mihin voi sitte kantelun tehdä sen viranomaisen toiminnasta, että opetushallituksellahan ei ole tämmösiä, että me tarkastettais tai annettais palautetta sen opetuksen järjestäjille, niin meillä ei semmosia toimintoja ole.